

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. H.Z. jogtanácsos (jogtanácsos címe) által képviselt felperesnek (felperes címe) a dr. Kaszás Tibor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes (alperes címe) ellen a ... Kft. (képviselő címe, ügyintéző: dr. F.I. jogi előadó) által képviselt felperesi beavatkozó (felperesi beavatkozó címe) perbenállása mellett megtérítési igény érvényesítése iránt a Tapolcai Városi Bíróság előtt 8.P.20.507/2009. számon megindított, és a Veszprém Megyei Bíróság 2010. április 6-én 2.Pf.20.263/2010/4. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 11. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán tárgyaláson kívüli eljárásban meghozta az alábbi

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 114.100,- (Egyszáztizennégyezeregyszáz) forint lerótt felülvizsgálati eljárási illetéknek és 80.000,- (Nyolcvanezer) forint + ÁFA együttesen megállapított másodfokú és felülvizsgálati jogi képviseleti díjnak megfelelő perköltséget.

A felperes a másodfokú és felülvizsgálati perköltségét maga viseli. A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k l á s :

Az alperes alkalmazottja az alperes tulajdonát képező ... frsz-ú tehergépjárművel 2007. szeptember 24-én külföldön balesetet okozott. Az alperes kötelező felelősségbiztosítója a felperesi beavatkozó volt. A felperes 2008. március 28-án 1.801.872,- forint kártérítést fizetett a károsultnak, mivel az alperes alkalmazottja a felelősségbiztosító személyével kapcsolatban téves adatot közölt. A felperes a felelősségbiztosítóval kapcsolatos helyes alperesi tájékoztatás után felhívta a beavatkozót az általa kifizetett kár megtérítésére. Ez elől a beavatkozó elzárkózott.

A felperes keresetében 1.901.872,- forint és kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni a jogalap nélküli gazdagodás szabályai,

illetőleg a 190/2004. (VI.8.) Kormányrendelet 15. § (7) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

Megállapította, hogy a felperes a perbeli követelését a Kormányrendelet 15. § (5) és (7) bekezdése alapján a beavatkozóval szemben érvényesíthette volna. A jogalap nélküli gazdagodás szabályai az adott ügyben nem alkalmazhatóak, mivel a felek jogviszonyát a Kormányrendelet rendezi.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az alperest a keresettel egyezően marasztalta.

Megállapította, hogy a felperes Nemzeti Iroda minőségében teljesített a Kormányrendelet 2. § (5) bekezdése és 3. § (2) bekezdése alapján. Teljesítése folytán átszálltak rá a Kormányrendelet 1. számú mellékletének 9. pontja szerint azok a jogok, amelyek korábban a biztosítottat (károsultat) a kárért felelős személlyel szemben megillették. A károsult pedig eldönthette, hogy kára megtérítését a károkozótól vagy annak felelősségbiztosítójától igényli-e. Az alperes megtérítési kötelezettsége szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy rendelkezett-e a káresemény időpontjában felelősségbiztosítással. Amennyiben igen, a Ptk. 559. § (1) bekezdése alapján igényelheti, hogy a beavatkozó mentesítse őt a kár megtérítése alól, vagy a károsult jogutódjaként követelhet megtérítést a beavatkozótól.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a Kormányrendelet 15. § (1), (2) és (5) bekezdése téves alkalmazásával marasztalta a felperes követelésében. Előadta, hogy a felperes a felelősségbiztosítási jogviszony fennállása folytán csak a Kormányrendelet 1. számú melléklet 9. pontjának (2) bekezdésében meghatározott eseteiben fordulhatott volna vissza az alperesi biztosított ellen. A felperes tehát nem a megfelelő alperest perelte.

A felperes és a beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az alperes és a beavatkozó között a biztosítási esemény időpontjában érvényes felelősségbiztosítási szerződés állt fenn. A szerződésben a beavatkozó a Ptk. 559. § (1) bekezdésének megfelelően arra vállalt kötelezettséget, hogy a szerződésben meghatározott mértékben mentesíti az alperest olyan kár megtérítése alól, amelyért jogszabály szerint felelős.

A felülvizsgálati eljárásban már nem volt vitatott, hogy a felperes az alperes által okozott kárt a Kormányrendelet 2. § (5) bekezdése alapján térítette meg. Eszerint a biztosító, a Kártalanítási Számla, a Nemzeti Iroda, a kárrendezési megbízott, valamint a Kártalanítási Szervezet a gépjármű üzemeltetése során okozott kárt az e rendeletben foglaltak szerint megtéríti. Az irányadó tényállásból megállapítható, hogy téves adatszolgáltatás következtében vitatott volt, hogy az alperes rendelkezik-e kötelező gépjármű felelősségbiztosítással, és ha igen, az melyik biztosítóval áll fenn. Csak a felperes teljesítését követően derült fény arra - a beavatkozó tájékoztatása alapján, - hogy e felelősségbiztosító a felperesi beavatkozó. Ebből következően a felperes a külföldi kárigényt jogszerűen rendezte az általa kezelt Kártalanítási Számla terhére (a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 3. § (1) bekezdés 32. pont, 108/A. §).

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a felperesnek mint a Kártalanítási Számla kezelőjének a megtérítési igényére a Kormányrendelet 15. §-ának a rendelkezései alkalmazandóak. Az (1) bekezdése szerint a Kártalanítási Számla kezelője kizárólag olyan mértékben köteles helytállni, amilyen mértékben a károsult a kárának a megtérítését a társadalombiztosítás vagy vagyon - és felelősségbiztosítás - alapján nem követelheti. A (2) bekezdés szerint a vagyon- és felelősségbiztosításból, valamint a társadalombiztosításból eredő megtérítési követeléseket a Kártalanítási Számla nem fedezi. Az (5) bekezdés értelmében, ha a Kártalanítási Számla kezelője és a biztosító között vitás az, hogy ki köteles a vétlen károsult kárát megtéríteni, a kártérítés összegét a Kártalanítási Számla kezelője megelőlegezi, és utólag a károkozó biztosítójával elszámol. A Kártalanítási Számla kezelője előlegezi meg a kártérítés összegét abban az esetben is, ha a biztosítók között vitás az, hogy ki köteles a vétlen károsult kárát megtéríteni. A (7) bekezdés rendelkezése szerint a Kártalanítási Számla kezelője a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült összes ráfordítása és költsége megtérítését a biztosítással nem rendelkező üzembentartótól, illetve egyetemlegesen a forgalomba nem helyezett, vagy a forgalomból kivont gépjármű tulajdonosától és vezetőjétől, továbbá az ismeretlen gépjármű vezetőjétől követelheti, amennyiben ennek személye ismert és a károkozásért felelős. Ez utóbbi rendelkezésben foglaltakon kívül megtérítési igényét a 15. § (1) (2) és (5) bekezdése alapján csak a károkozó felelősségbiztosítójával szemben érvényesítheti.

A másodfokú bíróság a felperes megtérítési igénye kötelezett körének megvonása során tévesen hivatkozott a Kormányrendelet 1. számú mellékletének 9. pont (1) bekezdésére. Eszerint amennyiben a biztosító, a Nemzeti Iroda vagy a Kártalanítási Számla kezelője a

kárt megtérítette, őt illetik meg azok a jogok, amelyek a biztosítottat, illetve a biztosítással nem rendelkező üzembentartót illették meg a kárért felelős személlyel szemben. A másodfokú bíróság a jogszabály téves értelmezésével azonosította a biztosítottat a károsulttal, és vont le jogkövetkeztetést arra vonatkozóan, hogy a kárt megtérítő felsorolt szervezetekre a károsult jogai szállnak át, azaz a károsult törvényi engedményesei. A kötelező felelősségbiztosítás jogintézményének specialitása, hogy a biztosított általában maga a károkozó (és nem a károsult). Az adott rendelkezés pedig arra az esetre vonatkozik, amikor a felelősségbiztosítási szerződés biztosítottja vagy a biztosítással nem rendelkező üzembentartó személye eltér a tényleges károkozó (kárért felelős) személytől. A károsult jogainak átszállását feltételező, a másodfokú bíróság által elfoglalt állásponttól eltérően a biztosító, a Kártalanítási Számla kezelője, valamint a Nemzeti Iroda regressz igényét - a felelősségbiztosítási jogviszony fennállása esetén - a 9. pont (3) bekezdése tartalmazza. Az a) - h)-ig felsorolt esetekben követelhetik e szervezetek az általuk kifizetett kártérítési összeg megtérítését a jogszabályban felsorolt feltételekkel és a (4) - (7) bekezdésben meghatározott korlátozásokkal a kárért felelős vezetőtől, biztosítottól, illetőleg üzembentartótól. A 8. pont pedig azokat a károkat tartalmazza, amelyekre a kötelező felelősségbiztosítás nem terjed ki, tehát amelyek megtérítését a fennálló deliktualis jogviszony alapján közvetlenül károkozóval, illetve a kárért felelős személlyel szemben lehet csak érvényesíteni. Adott esetben azonban csak olyan károk megtérítése képezte a per tárgyát, amelyekért a felelősségbiztosítási szerződés alapján a beavatkozó köteles helytállni. A jogalapot a beavatkozó a perben el is ismerte.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a másodfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy a felperes megtérítési igénye a károsult törvényi engedményeseként az alperessel szemben is fennáll és ezért az alperes marasztalható a felperes által a károsult javára megtérített követelésben.

A fenti indokokra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem eredményessége folytán kötelezte a pervesztes felperest az alperes által lerótt felülvizsgálati eljárási illeték és az alperes másodfokú és felülvizsgálati, együttesen megállapított jogi képviselési díjának a megfizetésére és saját másodfokú és felülvizsgálati perköltsége viselésére.

A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. január 13.

Dr. Bőssinger Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Mária s.k.
előadó bíró, Dr. Puskás Péter bíró

Szné

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő